

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Щербина Валентин Степанович,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри господарського права,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, академік НАПрН України,
Україна, м. Київ
e-mail: vsshcherbyna@ukr.net

Боднар Тетяна Валеріївна,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільного права,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка,
член-кореспондент НАПрН України,
Україна, м. Київ
e-mail: tvbodnar@ukr.net

doi: 10.21564/2414–990x.147.186407
УДК 346.1+347.2

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МАЙНА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ ГАЛУЗЕВИХ АКАДЕМІЙ НАУК

Досліджено правовий режим майна (майнових комплексів) Національної академії наук України та національних галузевих академій наук.

Обґрунтовано висновок про необхідність приведення Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, галузевих національних академій наук та статусу їх майнового комплексу» у відповідність до законів України «Про управління об'єктами державної власності» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», зокрема в частині уніфікації правових норм, що визначають повноваження НАН України та

національних галузевих академій наук з управління об'єктами майнових комплексів відповідних академій.

Аргументовано потребу визначити в Законі України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, галузевих національних академій наук та статусу їх майнового комплексу» зміст права господарського відання та права оперативного управління майном зазначених академій і їх наукових організацій, а також закріпити поняття права господарського відання та права оперативного управління, розкривши їх зміст, в оновленому ГК України.

Ключові слова: майновий комплекс; об'єкти майнового комплексу; право господарського відання; право оперативного управління; особливості правового режиму майна.

Щербина В. С., доктор юридических наук, профессор, профессор кафедры хозяйственного права, Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, академик НАПрН Украины, Украина, г. Киев.

e-mail : vsshcherbyna@ukr.net

Боднар Т. В., доктор юридических наук, профессор, профессор кафедры гражданского права, Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, член-корреспондент НАПрН Украины, Украина, г. Киев.

e-mail : tvbodnar@ukr.net

Правовой режим имущества Национальной академии наук Украины и национальных отраслевых академий наук

Статья посвящена исследованию правового режима имущества (имущественных комплексов) Национальной академии наук Украины и национальных отраслевых академий наук.

Аргументируется необходимость приведения Закона Украины «Об особенностях правового режима деятельности Национальной академии наук Украины, отраслевых национальных академий наук и статуса их имущественного комплекса» в соответствие с законами Украины «Об управлении объектами государственной собственности» и «О научной и научно-технической деятельности», в частности, в части унификации правовых норм, определяющих полномочия НАН Украины и национальных отраслевых академий наук по управлению объектами имущественных комплексов соответствующих академий.

Предлагается определить в Законе Украины «Об особенностях правового режима деятельности Национальной академии наук Украины, отраслевых национальных академий наук и статуса их имущественного комплекса» содержание права хозяйственного ведения и права оперативного управления имуществом указанных академий и их научных организаций, а также закрепить понятия права хозяйственного ведения и права оперативного управления, раскрыв их содержание, в обновленном ГК Украины.

Ключевые слова: имущественный комплекс; объекты имущественного комплекса; право хозяйственного ведения; право оперативного управления; особенности правового режима имущества.

Постановка проблеми. Законом України від 21 вересня 2006 р. № 185-V «Про управління об'єктами державної власності» [1] до об'єктів управління віднесено, зокрема, державне майно, передане в безстрокове безоплатне користування Національній академії наук України (далі – НАН України), галузевим академіям наук.

Проте Законом України від 7 лютого 2002 р. № 3065-III «Про особливості правового режиму майнового комплексу Національної академії наук України» [2] було визначено особливості правового режиму управління державним

майном, яке закріплено за НАН України, а також установами, організаціями і підприємствами, які перебувають в її віданні. Законом України від 29 червня 2004 р. № 1911-IV «Про внесення змін до Закону України «Про особливості правового режиму майнового комплексу Національної академії наук України» [3] цей Закон було викладено в новій редакції, що передбачала регулювання діяльності галузевих академій наук і визначала правовий режим їх майнового комплексу та майна установ, підприємств і організацій, що перебувають в їх віданні. Відповідно до змін, внесених Законом України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII [4], сьогодні він має назву «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу».

Крім законів України «Про управління об'єктами державної власності» та «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», окремі аспекти правового статусу НАН України та національних галузевих академій наук, а також правового режиму їхніх майнових комплексів врегульовані Законом України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Питання правового режиму державного майна були предметом дослідження радянських і сучасних науковців: Р. А. Джабраїлова (R. A. Dzhabrailov), З. М. Заменгоф (Z. M. Zamenhof), А. М. Захарченка (A. M. Zakharchenko), О. Р. Зельдіної (O. R. Zeldina), І. В. Єршової (I. V. Yershova), В. К. Мамутова (V. K. Mamutov), О. П. Подцерковного (O. P. Podtserkovnyi), В. А. Устименка (V. A. Ustymenko) та ін., однак вони стосувалися, переважно, правового режиму майна суб'єктів господарювання. Правовий режим майна (майнових комплексів) НАН України та національних галузевих академій наук залишився поза увагою дослідників, незважаючи на те, що зазначене майно становить значну і досить вагому частину державного майна, що використовується, у тому числі при здійсненні господарської діяльності, тобто є майном господарського призначення.

Метою статті є дослідження особливостей правового режиму майнових комплексів НАН України та національних галузевих академій наук, а також майна установ, організацій та підприємств, які перебувають у їх віданні.

Виклад основних положень. Згідно зі ст. 8 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» об'єкти державної власності за рішенням Кабінету Міністрів України передаються Національній академії наук України, галузевим академіям наук у безстрокове безоплатне користування.

Національна академія наук України, галузеві академії наук, яким державне майно передано в безстрокове безоплатне користування, виконують щодо цього майна функції, передбачені пунктами 1, 3–11, 14, 15, 18–38 ст. 6 зазначеного Закону, за винятком повноважень, що стосуються утворення господарських структур.

Тобто, за деякими обмеженнями, НАН України та національні галузеві академії наук, які є суб'єктами управління об'єктами державної власності, по суті здійснюють функції уповноважених органів управління. Підтвердженням

цьому є положення ч. 1 ст. 3 Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», згідно з якою НАН України, здійснюючи повноваження з управління об'єктами майнового комплексу НАН України, забезпечує реалізацію прав держави як власника цих об'єктів, пов'язаних з ефективним їх використанням та розпорядженням у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб. Схожу за змістом норму містить і ч. 1 ст. 4 зазначеного Закону стосовно національних галузевих академій наук.

У частині повноважень, що стосуються управління об'єктами майнового комплексу, НАН України:

створює, реорганізовує, ліквідовує організації, що перебувають у віданні НАН України, виступає засновником підприємств із змішаною формою власності, дає дозвіл організаціям, що віднесені до відання НАН України, на створення підприємств, до статутних капіталів яких передаються належні їм майнові права;

затверджує статuti (положення) організацій, що віднесені до відання НАН України, здійснює контроль за їх дотриманням;

призначає (обирає), відповідно до свого статуту, директорів наукових установ, укладає і розриває контракти з керівниками інших організацій, що віднесені до відання НАН України;

веде облік об'єктів майнового комплексу НАН України, здійснює контроль за ефективністю використання таких об'єктів;

надає дозвіл на списання майна, яке знаходиться на балансі організацій, що віднесені до відання НАН України;

надає дозвіл на безоплатну передачу майна, яке перебуває на балансі однієї організації, на баланс іншої організації, які віднесені до відання НАН України;

вносить пропозиції до Кабінету Міністрів України щодо передачі об'єктів майнового комплексу НАН України до сфери управління інших органів, уповноважених управляти державним майном, у комунальну власність, а також щодо передачі об'єктів комунальної власності у державну власність з наступним їх віднесенням до майнового комплексу НАН України;

виступає орендодавцем цілісних майнових комплексів та нерухомого майна, що передано державою у безстрокове користування НАН України;

надає дозвіл організаціям, що віднесені до відання НАН України, на укладення договорів оренди майна, у тому числі нерухомого, що обліковується на балансах їх організацій;

надає дозвіл на продаж майна організацій, що перебувають у віданні НАН України. На наш погляд, це повноваження НАН України не узгоджується з положенням абз. 1 ч. 4 ст. 17 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», згідно з яким державне майно передається НАН України у безстрокове безоплатне користування без права зміни його форми власності (курсив наш. – авт.) та використовується відповідно до законодавства і Статуту Національної академії наук України. А проте особливості відчуження об'єктів

майнового комплексу НАН України та національних галузевих академій наук регулюються ст. 5 Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих наук та статусу їх майнового комплексу», яка, зокрема, встановлює, що: а) відчуження нерухомого майна НАН України та національних галузевих академій наук і організацій, що віднесені до їх відання, здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України; б) продаж основних засобів НАН України та національних галузевих академій наук і організацій, що віднесені до їх відання, здійснюється лише на конкурсних засадах; в) кошти, отримані від використання та реалізації майна Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та організацій, що віднесені до їх відання, спрямовуються на виконання їх статутних завдань.

Крім того, пунктом 3 Порядку відчуження об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 червня 2007 р. № 803 [5], встановлено, що дія цього Порядку поширюється, зокрема, на відчуження майна, переданого Національній та галузевим академіям наук у безстрокове безоплатне користування. При цьому згідно з абз. 1 п. 6 зазначеного Порядку відчуження майна здійснюється безпосередньо суб'єктом господарювання, на балансі якого перебуває таке майно, лише після надання на це згоди або дозволу (далі – згода) відповідного суб'єкта управління майном, який є представником власника і виконує його функції у межах, визначених законодавчими актами (далі – суб'єкт управління). Очевидно, що в законодавстві слід чітко визначити, чи може бути змінена форма власності (зокрема, шляхом його приватизації) на державне майно, передане НАН України та національним галузевим академіям наук у безоплатне безстрокове користування;

приймає рішення про розміщення організацій, що перебувають у віданні НАН України, в адміністративних будинках і нежилых приміщеннях організацій, що перебувають у віданні НАН України, та визначає розмір плати за користування цими будинками і приміщеннями, що не може перевищувати фактичних витрат на їх утримання;

здійснює інші повноваження з управління, передбачені законодавством України, щодо об'єктів державної власності, які належать до майнового комплексу НАН України.

Здійснюючи управління об'єктами майнового комплексу національних галузевих академій наук, останні:

за погодженням з Кабінетом Міністрів України створюють, реорганізують, ліквідовують організації, що перебувають у їх віданні, виступають засновниками підприємств із змішаною формою власності, надають дозвіл організаціям, що віднесені до їх відання, на створення підприємств, до статутних фондів яких передаються належні їм майнові права. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації державних наукових установ (організацій, підприємств), що перебувають у віданні національних галузевих академій наук, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2018 р. № 589 [6];

приймають на загальних зборах статuti національних галузевих академій наук та вносять до них зміни і доповнення з наступним затвердженням їх Кабінетом Міністрів України. Це положення Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» суперечить нормі абз. 3 ч. 4 ст. 18 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», згідно з якою національні галузеві академії наук України провадять свою діяльність відповідно до законодавства України та їх статутів, які затверджуються загальними зборами національних галузевих академій наук і реєструються Міністерством юстиції України, за наявності висновків центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у науковій та науково-технічній сфері, та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері. З урахування цього, до Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» доцільно внести відповідні зміни:

- призначають (обирають) керівників наукових та науково-дослідних установ згідно із законодавством та діючими статутами національних галузевих академій;
- ведуть облік об'єктів майнового комплексу національних галузевих академій наук, здійснюють контроль за ефективністю використання таких об'єктів;
- надають дозвіл на списання майна, яке знаходиться на балансі організацій, що віднесені до відання національних галузевих академій наук;
- надають дозвіл на безоплатну передачу майна, яке перебуває на балансі однієї організації, на баланс іншої організації, які віднесені до відання національних галузевих академій наук;
- вносять пропозиції до Кабінету Міністрів України щодо передачі об'єктів майнового комплексу національних галузевих академій наук до сфери управління інших органів, уповноважених управляти державним майном, у комунальну власність, а також щодо передачі об'єктів комунальної власності у державну власність з наступним їх віднесенням до майнового комплексу національних галузевих академій наук;
- виступають орендодавцями цілісних майнових комплексів та нерухомого майна, що передано державою у безстрокове користування національним галузевим академіям наук;
- надають дозвіл організаціям, що віднесені до відання національних галузевих академій наук, на укладення договорів оренди майна, у тому числі нерухомого, що обліковується на балансах їх організацій;
- надають дозвіл на продаж майна організацій, що перебувають у віданні національних галузевих академій наук. Вважаємо, що стосовно майна національних галузевих академій наук також має бути встановлена заборона зміни його форми власності;
- приймають рішення про розміщення організацій, що перебувають у віданні національних галузевих академій наук, в адміністративних будинках і нежилых

приміщеннях організацій, що перебувають у віданні національних галузевих академій наук, та визначають розмір плати за користування цими будинками і приміщеннями, який не може перевищувати фактичних витрат на їх утримання.

Частина 1 ст. 2 Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» проводить розмежування майна НАН України і національних галузевих наук шляхом виділення майнового комплексу відповідно НАН України і галузевих академій, встановлюючи при цьому, що майновий комплекс НАН України та майновий комплекс національних галузевих академій наук складають усі матеріальні та нематеріальні активи (далі – об'єкти майнового комплексу), що обліковуються на балансах НАН України та на балансах відповідних національних галузевих академій наук і організацій, віднесених до відання НАН України та національних галузевих академій наук, і які закріплені державою за НАН України та за національними галузовими академіями наук в безстрокове користування, або придбані за рахунок бюджетних коштів, а також коштів від фінансово-господарської діяльності та/або набуті іншим шляхом, не забороненим законом. Такий поділ загалом видається обґрунтованим, проте навряд чи буде коректним вживання конструкції «майновий комплекс національних галузевих академій наук», оскільки об'єкти майнового комплексу кожної галузевої академії наук обліковуються на балансах відповідних академій, а об'єкти майнового комплексу, закріплені за відповідними організаціями, – на балансах цих організацій. Тому більш коректним видається вживання конструкцій *«майнові комплекси національних галузевих академій наук»* та *«майновий комплекс національної галузевої академії наук»*.

Аналіз положень Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» свідчить про невідповідність його назви його змісту. І справа не лише в юридично некоректному вживанні конструкцій «правовий режим діяльності» та «статус майнового комплексу» (термін «статус» вживається зазвичай щодо суб'єктів права), але і в тому, що по суті в законі не регулюються відносини, що виникають при здійсненні наукової діяльності НАН України та національних галузевих академій. Останні, як відомо, є предметом регулювання Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Виходячи з цього, пропонуємо викласти назву Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» у такій редакції: «Про особливості правового статусу Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та правового режиму їх майнових комплексів». Запропонована назва, на наш погляд, відображатиме реальні відносини, що регулюються зазначеним законом, і відповідатиме усталеній юридичній термінології.

Як встановлено ч. 2 ст. 2 Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих

академії наук та статусу їх майнового комплексу», об'єкти майнового комплексу НАН України та об'єкти майнового комплексу національних галузевих академії наук належать відповідно НАН України та національним галузевим академіям наук на праві господарського відання і передаються ними організаціям, що віднесені до відання НАН України та до відання національних галузевих академії наук, на праві оперативного управління з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом. Водночас ні змісту права господарського відання, ні змісту права оперативного управління зазначений закон не розкриває.

Переліки організацій (установ, організацій, підприємств), що віднесені до відання НАН України та галузевих академії затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням Національної академії наук України та національних галузевих академії наук. Так, постановою Кабінету Міністрів України від 22 червня 1999 р. № 1089 затверджено Перелік установ, організацій та підприємств, які перебувають у віданні Української академії аграрних наук [7]; від 18 серпня 1999 р. № 1518 – Перелік установ та організацій, які входять до складу Національної академії правових наук [8]; від 4 грудня 2013 р. № 878 – Перелік установ, організацій, закладів, що віднесені до відання Національної академії педагогічних наук [9] тощо.

Аналіз чинного законодавства дозволяє виділити *основні особливості правового режиму майна* НАН України, національних галузевих академії наук та наукових установ, що перебувають у їх віданні:

а) НАН України, національні галузеві академії наук утворюють, реорганізують, ліквідують наукові установи, що перебувають у їх віданні, з урахуванням норм Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академії наук та статусу їх майнового комплексу» (абз. 2 ч. 2 ст. 7 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»);

б) наукові установи за погодженням із власником (власниками) або уповноваженим ним (ними) органом, або засновником можуть входити до об'єднань юридичних осіб з метою виконання своїх статутних завдань із збереженням статусу юридичної особи та фінансової самостійності (абз. 1 ч. 3 ст. 7 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»);

в) передача в оренду державними науковими установами закріплених за ними на основі права оперативного управління або господарського відання об'єктів власності, а також земельних ділянок здійснюється без права їх викупу відповідно до законодавства України (абз. 3 ч. 5 ст. 7 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»);

г) наукові установи, а також національні академії наук мають право засновувати вищі начальні заклади з відповідних напрямів наукової діяльності (галузі знань) у порядку, передбаченому Законом України «Про вищу освіту», брати участь у забезпеченні навчального процесу та створювати на договірних засадах науково-навчальні об'єднання (абз. 2 ч. 6 ст. 7 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»);

г) наукові установи мають право здійснювати видавничу діяльність наукового, освітнього та просвітницького характеру, виступати в установленому порядку засновниками друкованих засобів масової інформації, наукових видавництв, наукових журналів та наукових видань (абз. 3 ч. 6 ст. 7 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»);

д) на нерухоме майно НАН України та національних галузевих академій наук і організацій, що віднесені до їх відання, не може бути звернено стягнення за претензіями кредиторів (ч. 4 ст. 5 Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу»).

Слід звернути увагу на таку особливість правового режиму майна державних комерційних підприємств та казенних підприємств, які відповідно до ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» належать до наукових установ, як звільнення їх від обов'язкового відрахування частини прибутку (доходу) до державного бюджету України у розмірі не менше 30 відсотків (ч. 1 ст. 11-1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності»). Разом з тим зазначені суб'єкти зобов'язані не менш як 50 відсотків чистого прибутку від своєї діяльності спрямовувати на провадження ініціативної наукової та науково-технічної діяльності, фінансування інновацій та розширення власної матеріально-технічної бази (абз. 4 ч. 2 ст. 11-1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності»). Цим самим здійснюється опосередковане державне фінансування наукової і науково-технічної діяльності, яке повною мірою залежить від результатів попередньої діяльності державних комерційних підприємств та казенних підприємств-наукових установ.

Висновки. Проведене дослідження правового режиму майнових комплексів НАН України та національних галузевих академій наук, а також об'єктів майнових комплексів, закріплених за установами та організаціями, що знаходяться у віданні цих академій, засвідчило необхідність приведення Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» у відповідність до законів України «Про управління об'єктами державної власності» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», зокрема, в частині уніфікації правових норм, що визначають повноваження НАН України та національних галузевих академій наук щодо управління об'єктами майнових комплексів відповідних академій.

З урахуванням того, що зміст права господарського відання та права оперативного управління в Господарському кодексі України розкрито лише відповідно стосовно майна державних комерційних і державних казенних підприємств, а серед суб'єктів управління об'єктами майнових комплексів НАН України та національних галузевих академій наук є наукові установи та організації, які за своєю організаційно-правовою формою не відносяться до підприємств, зміст зазначених речових прав (права господарського відання та права оперативного управління) інших, крім підприємств, суб'єктів за відсутності відповідних поло-

жень у ЦК України доцільно визначити в Законі України «Про особливості правового статусу Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та правового режиму їх майнових комплексів».

У процесі рекодифікації цивільного законодавства поняття та зміст права господарського відання та права оперативного управління, як об'єктивно існуючі категорії, доцільно закріпити в оновленому Цивільному кодексі України.

Список літератури

1. Про управління об'єктами державної власності : Закон України від 21 вересня 2006 р. № 185-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16> (дата звернення: 08.10.2019).
2. Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу : Закон України від 7 лютого 2002 р. № 3065-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3065-14/ed20020207> (дата звернення: 08.10.2019).
3. Про внесення змін до Закону України «Про особливості правового режиму майнового комплексу Національної академії наук України» : Закон України від 29 червня 2004 р. № 1911-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3065-14/ed20040803> (дата звернення: 08.10.2019).
4. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 08.10.2019).
5. Порядок відчуження об'єктів державної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 червня 2007 р. № 803. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/803-2007-п> (дата звернення: 08.10.2019).
6. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації державних наукових установ (організацій, підприємств), що перебувають у віданні національних галузевих академій наук : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 липня 2018 р. № 589. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/589-2018-п> (дата звернення: 08.10.2019).
7. Перелік установ, організацій та підприємств, які перебувають у віданні Української академії аграрних наук : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 червня 1999 р. № 1089. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-99-п> (дата звернення: 08.10.2019).
8. Про перелік установ, організацій та підприємств, що перебувають у віданні Національної академії правових наук : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 серпня 1999 р. № 1518. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1518-99-п> (дата звернення: 08.10.2019).
9. Перелік установ, організацій, закладів, що віднесені до відання Національної академії педагогічних наук : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2013 р. № 878. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2013-п> (дата звернення: 08.10.2019).

References

1. Pro upravlinnya ob'yektamy derzhavnoyi vlasnosti: Zakon Ukrainy vid 21 veresnya 2006 r. № 185-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16>.
2. Pro osoblyvosti pravovoho rezhymu diialnosti Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy, natsionalnykh haluzevykh akademii nauk ta statusu yikh mainovoho kompleksu: Zakon Ukrayiny vid 7 lyutoho 2002 r. № 3065-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3065-14/ed20020207>.
3. Pro vnesennya zmin do Zakonu Ukrainy «Pro osoblyvosti pravovoho rezhymu maynovoho kompleksu Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy»: Zakon Ukrayiny vid 29 chervnya 2004 r. № 1911-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3065-14/ed20040803>.
4. Pro naukovu i naukovo-tekhnichnu diialnist: Zakon Ukrainy vid 26 lystopada 2015 r. № 848-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
5. Poryadok vidchuzhennya ob'ektiv derzhavnoyi vlasnosti: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 6 chervnya 2007 r. № 803. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/803-2007-p>.

6. Poryadok utvorennnya, reorhanizatsiyi ta likvidatsiyi derzhavnykh naukovykh ustanov (orhanizatsiy, pidpryemstv), shcho perebuvali u vidanni natsionalnykh haluzevykh akademii nauk: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 26 lyunya 2018 r. № 589. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/589-2018-p>.

7. Perelik ustanov, orhanizatsii ta pidpryemstv, yaki perebuvali u vidanni Ukrainskoi akademii ahrarnykh nauk: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 22 chervnya 1999 r. № 1089. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-99-p>.

8. Pro perelik ustanov, orhanizatsii ta pidpryemstv, shcho perebuvali u vidanni Natsionalnoi akademii pravovykh nauk: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 18 serpnia 1999 r. № 1518. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1518-99-p>.

9. Perelik ustanov, orhanizatsiy, zakladiv, shcho vidneseni do vidannya Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 4 hrudnya 2013 r. № 878. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2013-p>.

Shcherbyna V. S., Doctor of Laws, Professor, Professor of the Department of Business Law Kyiv National University named after Taras Shevchenko, Academician of National Academy of Science of Ukraine, Ukraine, Kyiv.

e-mail : vsshcherbyna@ukr.net

Bodnar T. V., Doctor of Laws, Professor, Professor of the Department of Civil Law Kyiv National University named after Taras Shevchenko, Corresponding Member of National Academy of Science of Ukraine, Ukraine, Kyiv.

e-mail : tvbodnar@ukr.net

Legal regime of property of the National academy of sciences of Ukraine and the national branch academies of sciences

The article is devoted to the study of the legal regime of property (property complexes) of the National Academy of Sciences of Ukraine and national branch academies of sciences.

The conclusion about the need to bring the Law of Ukraine „On the peculiarities of the legal regime of the National Academy of Sciences of Ukraine, sectoral national academies of science and the status of their property complex” into line with the laws of Ukraine „On management of state-owned objects” and „On scientific and scientific-technical activity” in particular, in terms of the unification of legal norms defining the powers of the National Academy of Sciences of Ukraine and national branch academies of sciences for the management of objects of property complexes relevant academies.

It is proposed to define in the Law of Ukraine „On the peculiarities of the legal regime of activity of the National Academy of Sciences of Ukraine, branch national academies of sciences and the status of their property complex” the content of the right of economic management and the right of operational management of property of these academies and their scientific organizations as well as to fix the concepts of the right to conduct business and operational management rights, revealing their contents, in the updated Civil Code of Ukraine.

Keywords: property complex; property complex objects; the right of economic management; the right of operational management; features of the legal regime of property.

Рекомендоване цитування: Щербина В. С., Боднар Т. В. Правовий режим майна Національної академії наук України та національних галузевих академій наук. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 147. С. 110–120. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.147.186407>.

Suggested Citation: Shcherbyna, V.S., Bodnar, T.V. (2019). Pravovy rehym maina Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy ta natsionalnykh haluzevykh akademii nauk [Legal regime of property of the National academy of sciences of Ukraine and the national branch academies of sciences]. *Problemy zakonnosti – Problems of Legality*, issue 147, 110–120. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.147.186407> [in Ukrainian].

Надійшла до редколегії 31.10.2019 р.